

Kommunal- og regionaldepartementet
Pb. 8112. Dep.
0032 Oslo

Vår ref.:
2006/1621 - 14750/2006 010/ANPE

Deres ref.:

Dato:
04.10.2006

Høring: "Det lokale folkestyret i endring?"

Med dette oversendes Farsund kommunes uttalelse.
I tillegg har eldrerådet i Farsund avgitt egen uttalelse, også denne er vedlagt her.

Med vennlig hilsen

Anja Pettersen
konsulent

FARSUND KOMMUNE

Arkivsaknr:	2006/1621
Arkivkode:	010
Saksbehandler:	Anja Pettersen

Saksgang
Formannskapet

Saksnr
06/68

Møtedato
03.10.2006

Det lokale folkestyret i endring - høringsuttalelse

Komiteens forslag til vedtak:

Pkt. 1 Formannskapet gir sin tilslutning til uttalelsen fra Arbeidsutvalget i KS (NOU 2006:7), samt den lokale komiteens kommentarer.

Behandling i Formannskapet - 03.10.2006:

Formannskapet fremmet følgende:

"Komiteens tilleggs punkt vedrørende barn og unge oversendes utvalg for oppvekst og kultur for eventuelt oppfølging."

Komiteens forslag med formannskapets tillegg enstemmig vedtatt.

Vedlegg:

Uttalelse som Arbeidsutvalget i KS Agder har avgitt til NOU 2006:7 "Det lokale folkestyret i endring"

Saksutredning:

NOU'en omhandler en rekke temaer som fokuserer på økt engasjement for politisk arbeid, større valgdeltakelse, lokaldemokrati under press etc. Og drøfter en rekke tiltak og løsninger som gjelder rammene omkring valg og politisk arbeid.

Den lokale komiteen som har gitt sitt forslag til uttalelsen bestod av: Helen Talleraas, Jan R Aase, Morten Løver, Roy Meberg, Oddvar Røiseland, Marit Granum og Odd Harald Reve.

Komiteen har hatt ett møte og har tatt utgangspunkt i KS' uttalelse, og har føyd egne kommentarer til denne.

Uttalelsen fra KS Agder med komiteens kommentarer:

"Et levende folkestyre i Agder"

ET levende lokaldemokrati er grunnsteinen i folkestyret. Folkestyret settes under press på flere måter, for eksempel når valgdeltakelsen går ned og ulike grupper i samfunnet, unge, kvinner, personer med minoritetsbakgrunn osv ikke deltar i valg eller er representert i politiske fora. Lokaldemokratiet kan også trues av statlig sentralisering av oppgaver og når beslutninger som angår folk, tas av personer som ikke står til ansvar i valg

Lokaldemokratikommisjonen har levert viktige bidrag til debatten om hvordan man kan videreutvikle det lokale folkestyret. Det er en sentral oppgave for lokalpolitikere å reise debatten i bystyrer og kommunestyre. Prinsipielt mener kommunen at det er politikken og ikke rammene omkring valget som avgjør valgdeltakelsen. Ansvar for å ta opp politiske saker tilligger både partiene, de folkevalgte, kommuneadministrasjonen og innbyggerne selv.

KS-kommisjonen har knyttet kommentarer til følgende punkter:

Kommunen

- ønsker at man jobber for å løse de tekniske problemstillingene som kan hindre elektronisk stemmegivning. Kommunen støtter kommisjonen i at det bør gjennomføres forsøk i kommunene med bruk av elektroniske valgløsninger. Dette kan dessuten bidra til å øke tilgjengeligheten slik at unge kan få avlagt stemmer der de er i videregående skoler, militærleire osv.

Komiteens kommentar:

Komiteen støtter forsøk med elektroniske valgløsninger, da man anser dette som et viktig verktøy for å øke valgdeltakelsen. Komiteen er kjent med at teknologien gjør dette mulig, men at hensynet til sikkert valg (innflytelse fra andre) er det argumentet som hindrer statlig myndighet fra å gå inn for e-valg. Komiteen er ikke bekymret for at e-valg vil medføre uheldig påvirkning under valg, og at det nå er på tide å la hensynet til større valgdeltakelse gå foran. Komiteen er spent på om valglovgivningen vil utvikle seg i denne retning.

- støtter kommisjonens flertall og ønsker felles valgdag for kommune- og fylkestingsvalg. Det er ulike hensyn som taler for og imot ulike kombinasjoner av samordning av kommune- fylkes/region og stortingsvalg. Et viktig argument for å opprettholde dagens ordning er at man får en sterkere politisk tilknytning til lokale saker.

Komiteens kommentar:

Støtter kommisjonens syn om at dagens ordning bør opprettholdes. Ettersom valgdeltakelsen er større ved stortingsvalg enn ved kommune- og fylkestingsvalg, er det mulig at en kombinasjon av disse kunne øke valgdeltakelsen ved kommune- og fylkestingsvalget.

Faren ved slike kombinasjoner er likevel at den lokale fokus kommer i skyggen av stortingsvalget, og det ville være en svært uønsket effekt. Komiteen har derfor mer tro på at det må andre virkemidler til for å øke valgdeltakelsen lokalt.

Det er for øvrig et problem at fylkestingsvalget gjerne fremstår som en nokså perifer begivenhet for mange. Man bør være på leting etter virkemidler som skaper mer engasjement for fylkestingsvalget, på samme måte som for kommunevalget.

- støtter kommisjonens flertall og ønsker samme stemmerettsalder som i dag

Komiteens kommentar:
Støtter kommisjonens flertall

-ønsker å opprettholde dagens regler om at man må skaffe underskrift fra 2% av befolkningen for å kunne stille liste

Komiteens kommentar:

I NOU 2006:7 er det en endring til 1% som har vært diskutert. Komiteen har ikke tro på at ytterligere lavere terskel for å kunne stille liste vil ha noen effekt for å løfte engasjementet for politisk arbeid. Det er ikke terskelen for å stille liste som er avgjørende, det er derimot hvordan politiske saker presenteres og synliggjøres lokalt.

- ser med bekymring på medlemsutviklingen i partiene og støtter forslaget om å vurdere skattefradrag for medlemskap i partier. Selv om dette kan betraktes som et symboltiltak, kan det likevel være en stimulans for unge mennesker til i større grad å melde seg inn i et parti.

Komiteens kommentar:

Komiteen er uenig, og støtter ikke forslaget om skattefradrag. Partiene må gå i seg selv for å vurdere nye virkemidler for å skape partiengasjement. Skattefradrag forventes ikke å ha noen effekt, og er ikke veien å gå. Engasjementet bør ha sin årsak i politiske saker, og ikke i økonomi.

- lokaldemokratiet koster penger. Færre offentlige verv, gjennomgående representasjon og færre folkevalgte representanter i kommunene er en utfordring for det lokale folkestyret. Kommunen er skeptisk til utviklingen i retning av reduserte antall folkevalgte for å spare penger. Man har også innvendinger til utviklingen i retning av flere heltidspolitikere, utenom ordførerne, i lokalpolitikken.

Komiteens kommentar:

Støtter KS-kommisjonen. Når det gjelder heltidspolitikere utenom ordfører, mener komiteen at det muligens kan ha noe for seg i større byer, men ikke i mindre kommuner som vår egen.

-mener at ordførere uten unntak skal godtgjøres på heltid. De økonomiske vilkårene for lokalpolitikere for øvrig bør avklares før nominasjonsprosessen i partiene og før valg. Kommunene har ulike retningslinjer for godtgjørelse for folkevalgte. Kanskje man skal vurdere en form for standardisering på dette området.

Komiteens kommentar:

Enig i at ordførergodtgjøring på heltid må være det alminnelige utgangspunkt, og at det helt klart må være slik i vår kommune. Men antar at det i svært små kommuner kanskje er aktuelt å vurdere andre løsninger.

Ikke enig med kommisjonen om at de økonomiske vilkårene nødvendigvis må avklares ved hver nominasjonsprosess og ved hvert valg. Er ikke enige i at økonomiske vilkår for folkevalgte bør standardiseres. Det må være opp til en hver kommune.

- støtter flertallet i kommisjonen i synet på bruk av folkeavstemninger

Komiteens kommentar:

Folkeavstemninger bør fortsatt kun være rådgivende som i dag. Overdreven bruk av folkeavstemninger innebærer at det alminnelige lokale demokratiprinsippet – at de folkevalgte i kommunestyret bestemmer – uthules.

Bruk av folkeavstemninger generelt er det likevel litt for lite fokus på, og det kan tenkes at det bør brukes hyppigere i helt bestemte saker. Som eksempel nevnes at enkelte kommuner har brukt det i forbindelse med at det kommer Vinmonopol til kommunen.

- mener at innbyggerinitiativ er en positiv nyvinning i folkestyret. Kommunen støtter kommisjonens syn i at kommunestyret, eller utvalget som får saken delegert, kan avgjøre hvordan saken skal viderebehandles.

Komiteens kommentar:

Innbyggerinitiativet innebærer at befolkningen ved å samle inn et bestemt antall "stemmer" kan kreve at en sak blir behandlet i kommunen. Dette kan være en god måte å få satt på dagsordenen saker som ikke fanges opp på annen måte. Og dersom et slikt krav kommer, må kommunen behandle det seriøst. Samtidig burde det være et mål at kommunen selv har så god oversikt og så stor bredde i saksutvalget at befolkningen ikke ser seg nødt til å kreve saker behandlet.

Det er forøvrig viktig at innbyggerinitiativet gjøres kjent.

- støtter flertallet i kommisjonen i at det er kommunestyret som suverent bestemmer kommunens organisering og opprettelse av eldråd, råd for funksjonhemmede m.m.

Komiteens kommentar:

Dette er et spørsmål om lovpålagte utvalg. Komiteen er delt i sitt syn. Det er intet i veien for at man lovpålegger utvalg for bestemte grupper av befolkningen, men det er også gode grunner for å hevde at det er unødvendig. Det avgjørende må være at kommunen ivaretar de interesser disse rådene er ment for. Komiteen innser at lovpålagte organer antakelig er den beste måten å sikre at alle kommuner ivaretar disse interessene.

-støtter kommisjonens flertall om mener kommunene selv bør avgjøre om man ønsker direkte ordførervalg og forutsetningen om at den direkte folkevalgte ordføreren til dels mer myndighet enn i dag. Siden det er et viktig prinsipp at ingen skal utpekes i politikken, bør varaordføreren velges av kommunestyret.

Komiteens kommentar:

Støtter kommisjonens syn.

- mener den økte bruken av kommunal selskapsorganisering er problematisk i forhold til de demokratiske prosesser. Kommunen er enig med mindretallet i kommisjonen i at dette svekker den politiske styringen, øker byråkratiseringen og fragmenteringen og utydeliggjør ansvarsforholdene.

Komiteens kommentar:

Støtter kommisjonens syn

Kommunen støtter kommisjonen når den slutter seg til KOU 2003:KS der det heter at kommunene i større grad skal stå for fordelingen av statlige midler til lokale organisasjoner

Komiteens kommentar:

Støtter kommisjonen. Det er kommunen som er nærmest til å ha oversikt over, og vurdere behovene til, de ulike frivillige organisasjonene i lokalmiljøet.

Komiteen har to tilleggspunkter:

Barn og unge.

Kommunene bør ha et system som sikrer at barn og unge blir hørt. Man har barnas talsperson i plansaker, men kommunene bør ha mer konkrete ordninger som innebærer at barn og unge får opptre som en direkte høringsinstans i saker som vedrører deres interesser. Enten ved et råd, eller eventuelt prøve å få til et ungdommens kommunestyre, slik det er forsøkt hos oss tidligere.

Rettighetslover og øremerking av midler.

Kommunene sliter med lovpålagte plikter som koster penger. Statlig styring må innebære midler til å oppfylle kravene som settes.

Vurdering:

Det var diskutert i komiteen hvordan arbeidsmetoden for denne uttalelsen skulle være. Noen mente at det var bestemt at den skulle behandles i kommunestyret, men det fremgår ikke av de dokumenter som følger saken.

Vi må derfor legge til grunn at det er formannskapet som skal behandle saken.

Fristen er 1. oktober.

KRD gir oss ikke forlenget frist, men tar imot uttalelser hele uke 40.

Komiteen vil ellers bemerke at NOU 2006:7 berører svært viktige spørsmål omkring lokaldemokratiet, og bør inspirere til å lete etter gode løsninger for å løfte det lokalpolitiske arbeidet.

FARSUND ELDRERÅD

Postboks 100
4552 Farsund

		FARSUND KOMMUNE SENTRALARKIVET	
25 SEPT 2006			
Ar/Saksnr.	06/1621	Dok.nr.	7
Ark.kode P	010		
Ark.kode S			
Kassasjefsr	Sakbeh. <i>Ange</i>		

Farsund 22.09.2006

Farsund kommune
v/Anja Pettersen
Boks 100
4552 Farsund.

Uttalelse til NOU 2006:7 "Det lokale folkestyret i endring?"

Forslag side 19 i ovennevnte NOU ble diskutert i eldrerådets møte 11.09.06. I forslaget er det flertall for at det er opp til kommunen selv å bestemme om et skal være eldreråd i kommunen.

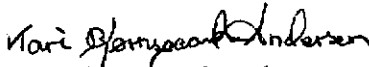
Farsund kommune hadde eldreråd flere år før det ble lovfestet.

Både for de eldre og for kommunen som mottar råd, er det svært viktig å få frem de eldres mening.

Vi vil derfor på det sterkeste anbefale at eldrerådet fortsatt blir lovmessig sentralt forankret.

Med vennlig hilsen

Arthur Danielsen
Leder eldrerådet

Kari Bjørnsgaard-Andersen
Sekretær